

Boodschap van paus Franciscus voor Missiezondag 2019

Gedoopt en gezonden: de Kerk van Christus op missie in de wereld

Voor de maand oktober 2019 heb ik de hele Kerk gevraagd om deze als een buitengewone tijd voor de missie te beleven ter gelegenheid van het eeuwfeest van de afkondiging van de Apostolische brief *Maximum Illud* van paus Benedictus XV. (30 november 1919). De profetische visie van zijn apostolische initiatief is voor mij een bevestiging hoe belangrijk het is om de missionaire inzet van de Kerk te vernieuwen en om haar missie, het verkondigen en brengen van de verlossing door Jezus Christus, gestorven en verrezen, werkelijk als Blijde Boodschap gestalte te geven.

De titel van deze boodschap is dezelfde als het thema van de Wereldmissiemaand oktober: *Gedoopt en gezonden: de Kerk van Christus op missie in de wereld*. Het vieren van deze maand zal ons allereerst helpen om de missionaire betekenis van onze gelovige overgave aan Jezus Christus opnieuw te ontdekken, het geloof dat we als een geschenk, zonder verplichting, in het doopsel hebben ontvangen. Wij behoren tot God als Zijn kinderen, nooit individueel maar altijd kerkelijk: uit de gemeenschap met God – Vader, Zoon en Heilige Geest – ontstaat een nieuw leven samen met vele andere broeders en zusters. En dit goddelijke leven is geen handelswaar – wij bedrijven geen zieltjeswinnerij – maar een rijkdom die moet worden doorgegeven, gecommuniceerd, verkondigd: dit is de betekenis van de missie. Dit geschenk hebben we om niet ontvangen en om niet delen we het uit (vgl. Mt 10,8) zonder iemand uit te sluiten. God wil dat alle mensen gered worden door het leren kennen van de waarheid en het ervaren van Zijn barmhartigheid, dankzij de Kerk, het universele sacrament van de verlossing (zie 1 Tim 2,4; 3,15, Tweede Vaticaans Concilie, Dogmatische Constitutie *Lumen Gentium*, 48).

De Kerk is op missie in de wereld: geloof in Jezus Christus geeft ons de juiste dimensie van alle dingen, waardoor wij de wereld zien met de ogen en het hart van God; hoop opent voor ons de eeuwige horizon van het goddelijke leven waaraan we werkelijk deelnemen; liefde, die we vooruitproeven in de sacramenten en in broederlijke liefde, brengt ons tot de uiteinden van de aarde (zie Mi 5,3; Mt 28,19; Hnd 1,8; Rom 10,18). Een kerk die tot aan de uiterste grenzen gaat, vereist voortdurende en volhardende bekering tot de missie. Hoeveel heiligen, hoeveel vrouwen en mannen van geloof getuigen ons, tonen ons dat deze onbegrensde openheid mogelijk en bereikbaar is, dit barmhartige eropuitgaan als een klemmende aansporing van liefde en de wezenlijke logica van gave, opoffering en belangeloosheid (zie 2 Kor 5,14 -21)! Dat hij die God verkondigt een man van God moge zijn (zie Apostolische brief *Maximum Illud*).

Het is een opdracht die ons direct aangaat: ik ben altijd een missie; jij bent altijd een missie; elke gedoopte is een missie. Wie liefheeft zet zich in beweging, wordt uit zichzelf gedreven, wordt aangetrokken en trekt aan, geeft zich aan de ander en gaat relaties aan die leven voortbrengen. Niemand is nutteloos en zonder betekenis voor Gods liefde. Ieder van ons is een missie in de wereld omdat zij of hij vrucht is van Gods liefde. Zelfs als mijn vader en mijn moeder de liefde hebben verraden met leugens, haat en ontrouw, onttrekt God Zich nooit aan het geschenk van het leven en bestemt ieder van Zijn kinderen tot Zijn goddelijke en eeuwige leven (zie Ef 1: 3-6).

Dit leven wordt ons meegedeeld in het doopsel dat ons geloof geeft in Jezus Christus, de overwinnaar van zonde en dood, dat ons vernieuwt naar beeld en gelijkenis van God en ons verenigt in het lichaam van Christus dat de kerk is. In deze zin is het doopsel dus werkelijk noodzakelijk voor onze verlossing omdat het ons garandeert dat we zonen en dochters in het huis van de Vader zijn, altijd en overal, nooit wezen, vreemden of slaven. Wat in de christen sacramentele werkelijkheid is – waarvan de vervulling de eucharistie is – blijft een roeping en bestemming voor elke man en elke vrouw die bekering en verlossing verwacht. Het doopsel is in feite de verwezenlijkte belofte van de goddelijke gave die van de mens een dochter of een zoon in de Zoon maakt. We zijn kinderen van onze natuurlijke ouders, maar in het doopsel krijgen we het oorspronkelijke vaderschap en het echte moederschap: wie de Kerk niet tot moeder heeft kan God niet tot vader hebben (zie St Cyprianus, *De eenheid van de Kerk*, 4).

Zo is dus onze missie in het vaderschap van God en in het moederschap van de Kerk geworteld, omdat de zending die Jezus in Zijn opdracht van Pasen heeft uitgedrukt eigen is aan het doopsel: zoals de Vader mij heeft gezonden, zo zend ik ook jullie vervuld van de Heilige Geest om de wereld te verzoenen (zie Joh 20,19-23; Mt 28,16-20). De christen is verantwoordelijk voor deze zending, opdat een ieder bekend is met zijn of haar roeping om Gods kind te zijn, met de zekerheid van zijn of haar persoonlijke waardigheid en met de essentiële waarde van ieder menselijk leven vanaf de conceptie tot aan de natuurlijke dood. Het massaal om zich heen grijpende secularisme, dat tot een uitdrukkelijke en culturele afwijzing van Gods actieve vaderschap in onze geschiedenis uitgroeit, verhindert elke echte broederlijkheid van alle mensen die zich uitdrukt in wederzijds respect voor het leven van een ieder. Zonder de God van Jezus Christus wordt elk verschil verlaagt tot een helse dreiging, die elke broederlijke verwelcoming en vruchtbare eenheid van de mensheid onmogelijk maakt.

De universele bestemming tot verlossing door God in Jezus Christus aangeboden, bracht Benedictus XV ertoe op te roepen om elke nationalistische en etnocentrische verharding en afgeslotenheid en elke vermenging van de verkondiging van het evangelie met koloniale, economische en militaire belangen te overwinnen. In zijn apostolische brief *Maximum Illud* herinnerde de Paus eraan dat de door God gewilde universaliteit van de missie van de Kerk vereist dat men afscheid neemt van een buitensluitend toebehoren tot zijn of haar vaderland en eigen volk. De openstelling van cultuur en gemeenschap voor de verlossende nieuwheid van Jezus Christus vereist het overwinnen van een ongepast etnisch en kerkelijk naar binnen gekeerd zijn. Zelfs vandaag de dag heeft de Kerk vrouwen en mannen nodig die op grond van hun doopsel groothartig reageren op de oproep om erop uit te gaan terwijl zij daarbij hun huizen, hun families, hun vaderland, hun taal, hun plaatselijke kerk verlaten. Zij worden naar volkeren gezonden, in die delen van de wereld die nog niet zijn omgevormd door de sacramenten van Jezus Christus en Zijn heilige Kerk. Door het Woord van God te verkondigen, te getuigen van het Evangelie en het leven van de Geest te vieren, roepen ze op tot bekering, dopen ze en bieden ze christelijke verlossing aan, met respect voor de persoonlijke vrijheid van iedereen, in dialoog met de culturen en religies van de volkeren tot wie ze zijn gezonden. De *missio ad gentes*, die altijd noodzakelijk is voor de Kerk, draagt zo op een wezenlijke manier bij aan het voortdurende proces van bekering van alle christenen. Geloof in het Pasen van Jezus, de kerkelijke zending van het doopsel, het geografische en culturele loslaten van zichzelf en zijn of haar thuis, verlossing van zonde en bevrijding van persoonlijk en maatschappelijk kwaad hangen onomstotelijk samen met de missie naar de uiteinden van de aarde.

Vanwege het voorzienige samenvallen [van de Buitengewone Wereldmissiemaand] met de viering van de bijzondere synode over de kerken in het Amazonegebied wil ik benadrukken hoe de missie, die Jezus ons door de gave van Zijn Geest heeft toevertrouwd, ook voor die landen en hun inwoners nog steeds actueel en noodzakelijk is. Een vernieuwd Pinksteren zet de deuren van de Kerk wijd open zodat geen cultuur in zichzelf opgesloten blijft en geen volk afgezonderd is, maar open staat voor de universele geloofsgemeenschap. Niemand mag in zichzelf opgesloten blijven, naar binnen gekeerd in

haar of zijn eigen etnische en religieuze kring. Jezus' Pasen doorbreekt de nauwe grenzen van werelden, van religies en van culturen en roept hen op, te groeien in respect voor de waardigheid van man en vrouw, naar een steeds vollediger bekering tot de waarheid van de verrezen Heer die aan allen het ware leven schenkt.

In dit verband herinner ik me de woorden van paus Benedictus XVI aan het begin van onze bijeenkomst van Latijns-Amerikaanse bisschoppen in Aparecida, Brazilië, in 2007; woorden die ik hier wil weergeven en tot de mijne wil maken: "Wat betekent het aannemen van het christelijk geloof voor de landen van Latijns-Amerika en het Caribisch gebied? Het betekende voor hen Christus te leren kennen en te verwelkomen; Christus, de onbekende God, die hun voorouders, zonder het te weten, in hun rijke religieuze tradities zochten. Christus was de verlosser naar wie zij in stilte verlangden. Het betekende ook dat zij met het water van het doopsel het goddelijke leven hebben ontvangen, dat hen tot kinderen van God maakte; bovendien betekende het dat zij de Heilige Geest hebben ontvangen, die gekomen is om hun culturen vruchtbaar te maken, ze te zuiveren en de vele kiemen en zaden, die het vleesgeworden Woord gezaaid had, te laten groeien en ze zo te mee te voeren over de wegen van het evangelie. [...] Het Woord van God is, toen het vlees werd in Jezus Christus, zelf ook geschiedenis en cultuur geworden. De utopie om aan de pre-Columbiaanse religies, door hen van Christus en van de universele Kerk te scheiden, weer leven te geven, zou geen vooruitgang maar achteruitgang zijn. In werkelijkheid zou het een ontwikkeling zijn terug naar een in de verleden tijd verankerde periode van de geschiedenis." (*Toespraak bij de openingszitting*, 13 mei 2007: *Insegnamenti* III, 1 [2007], 855-856).

Maria, onze Moeder, wij vertrouwen de missie van de Kerk toe. Verbonden met haar Zoon heeft zij zich vanaf Zijn menswording in beweging gezet en zich volledig met de missie van Jezus vereenzelvigd; in een missie die aan de voet van het Kruis ook haar eigen missie is geworden: om als Moeder van de Kerk, in de Heilige Geest en in het geloof, nieuwe zonen en dochters van God voort te brengen.

Ik zou willen afsluiten met een kort woord over de Pauselijke Missiewerken, die al in de *Maximum Illud* zijn voorgesteld als instrument voor de missie. De Pauselijke Missiewerken verrichten hun dienst ten behoeve van de universele Kerk als een wereldwijd netwerk dat de Paus ondersteunt in zijn opdracht door gebed – de ziel van de missie –, missionaire daadkracht en giften van christelijke liefdadigheid die over de hele wereld worden verspreid. Hun donaties helpen de Paus bij de evangelisatie van plaatselijke kerken (Pauselijk Genootschap tot Voortplanting van het Geloof), bij de vorming van inheemse geestelijken (Genootschap van de Heilige Apostel Petrus) en bij het versterken van het missionaire bewustzijn van kinderen over de hele wereld (Pauselijke Vereniging van de Heilige Kindsheid) en het stimuleren van de missionaire dimensie van het christelijk geloof (Pauselijke Missiebond). Terwijl ik mijn instemming en ondersteuning van de Pauselijke Missiewerken bevestig, heb ik de wens dat de Buitengewone Wereldmissiemaand oktober 2019 zal bijdragen aan de vernieuwing van hun missionaire ondersteuning van mijn ambt.

Van harte doe ik aan alle missionarissen en alle mannen en vrouwen die zich, uit de kracht van het doopsel, op welke manier dan ook inzetten voor de missie mijn zegen toekomen.

Uit het Vaticaan, 9 juni 2019, op het hoogfeest van Pinksteren

Franciscus